

Î N C H E I E R E

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Ion Corolevschi, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Moisei Grigore, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Moisei Grigore împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului muncii, protecției sociale și familiei și Ministerului Finanțelor cu privire la recunoașterea faptului că Guvernul Republicii Moldova nu execută tratatele internaționale și obligarea de a executa Acordul din 15 aprilie 1994 privind recunoașterea reciprocă a înlesnirilor și garanțiilor acordate participanților și invalizilor Marelui Război pentru Apărarea Patriei, participanților la acțiunile de luptă pe teritoriile altor state, familiilor căzuți în luptă, recunoașterea potrivit Acordului a dreptului la înlesnirile și garanțiile prevăzute pentru invalizii de război și a membrilor familiilor care locuiesc cu ei, recunoașterea ca fiind nesatisfăcătoare activitatea Ministerului muncii, protecției sociale și familiei privitor la executarea Acordului din 15 aprilie 1994, recunoașterea faptului că Ministerul Finanțelor nu asigură respectarea drepturilor financiare ale cetățenilor potrivit Acordului și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014 prin s-a respins apelul declarat de Moisei Grigore și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 mai 2014,

c o n s t a t ă

La 23 octombrie 2012 Moisei Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului muncii, protecției sociale și familiei, solicitînd recunoașterea dreptului său asupra reducerilor în mărime de 50% la achitarea pentru serviciile locative, încălzire termică, apă, gaz și energie electrică, inclusiv membrii familiei cu care locuiește împreună, prevăzute de pct.2.11-2.12 și pct.2 din anexa Acordului din 15 aprilie 1994 și obligarea pîrîtului ca în termen de o lună de la intrarea în vigoare a hotărîrii judecătorești să întocmească un mecanism de realizare a reducerilor la

achitarea serviciilor comunale de către invalizii de război, precum și încasarea prejudiciului moral în mărimea prevăzută de practica CEDO.

Ulterior, reclamantul și-a concretizat cerințele, înaintînd pretenții față de Guvernul Republicii Moldova, Ministerul muncii, protecției sociale și familiei și Ministerul Finanțelor, solicitînd recunoașterea faptului că Guvernul Republicii Moldova începînd cu 07.08.1996 pînă în prezent nu a întreprins nimic pentru realizarea Acordului din 15.04.1994, obligarea Guvernului Republicii Moldova să realizeze Acordul din 15.04.1994 integral, recunoașterea dreptului lui la înlesnirile și garanțiile ce sunt prevăzute în Acordul din 15.04.1994 pentru invalizii de război și a membrilor familiilor care locuiesc cu ei, recunoașterea activității Ministerului muncii, protecției sociale și familiei privind executarea Acordul din 15.04.1994 ca fiind nesatisfăcătoare, recunoașterea neexecutării obligațiilor din partea Ministerului Finanțelor pentru asigurarea respectării drepturilor financiare unor categorii de cetățeni care sunt enumerate în Anexa 1 la Acordul din 15.04.1994 și încasarea de prejudiciului moral, reeșind din practica CEDO, de la Guvernul Republicii Moldova 3000 euro, de la Ministrul muncii, protecției sociale și familiei 5000 euro și de la Ministerul Finanțelor 1000 euro.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că temeiuri pentru înaintarea cererii împotriva Guvernului Republicii Moldova constituie faptul că la data de 15.04.1994 Guvernul Republicii Moldova a semnat Acordul privind recunoașterea reciprocă a înlesnirilor și garanțiilor acordate participanților și invalizilor Marelui Război pentru Apărarea Patriei, participanților la acțiunile de luptă pe teritoriile altor state, familiilor militarilor căzuți în luptă.

Acordul a fost ratificat prin hotărîrea Guvernului nr. 433 din 19.04.1995, în vigoare de la 07.08.1996. Astfel, art.18 punctul 1 al Legii cu privire la Guvern nr. 64 din 31.05.1990 stipulează că Guvernul poartă tratative și asigură executarea lor, însă de la data de 07.08.1996 pînă în prezent Guvernul nu a făcut nimic pentru executarea Acordului din 15.04.1994 și a intereselor lui, iar ca rezultat a avut loc încălcarea drepturilor unor categorii de cetățeni care sunt enumerați în anexa Acordului din 15.04.1994.

Indică reclamantul că în legătură cu faptul dat, la 23.08.2012 a îndreptat Guvernului Republicii Moldova sesizarea privind realizarea drepturilor la reduceri pentru achitarea serviciilor comunale prevăzute pentru invalizii de război și membrilor familiei lor prevăzute de pct. 2.11. - 2.12., pct. 2 al Acordului din 15.04.1994, însă sesizarea nu a fost examinată, întrucît Guvernul a îndreptat-o pentru examinare Ministrului muncii, protecției sociale și familiei.

În motivarea pretențiilor față de Ministrul muncii, protecției sociale și familiei reclamantul a invocat că conform pct.2, pct. 5 capitolul 2 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului muncii, protecției sociale și familiei, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia aprobat prin hotărîrea Guvernului nr. 691 din 17.11.2009, Ministerul elaborează și asigură cadrul normativ

necesar pentru negocierea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte referitor la protecția socială, însă de la 07.08.1996 pînă în prezent Ministerul nu a desfășurat și nu a propus Guvernului pentru negociere Acordul din 15.04.1994, iar Ministerul fără necesitate a început să acumuleze informații și materiale împotriva lui pentru urmărirea penală ulterioară, iar termenul pentru examinarea sesizării a fost prelungit pînă la 27.10.2012.

Indică că la 18.09.2012 Ministerul muncii, protecției sociale și familiei a îndreptat interpelare în adresa Ministerului Apărării, Ministerului politicii sociale a Ucrainei, Ministerului Apărării Republicii Moldova. La 30.10.2012 Ministerul s-a adresat către Procuratura Generală a Republicii Moldova pentru verificarea legalității înmînării legitimației nr.0178004 pe numele lui și începerea procedurii de urmărire penală, necesitatea acestor acțiuni din partea Ministerului au fost respinse prin hotărîrea Procuraturii mun. Chișinău din 15.05.2013, iar la 20.10.2012 Ministerul i-a expediat un răspuns formal cu nr. 4899/12, care contravine legislației în vigoare și îi încalcă drepturile sale întrucît intrarea în procesul negocierilor pentru modernizarea textului Acordului din 15.04.1994 nu suspendă acțiunea Acordului, nu privează de răspundere Guvernul pentru executarea Acordului, nu lipsește careva din categorii de persoane enumerate în Anexa 1 a Acordului din 15.04.1994 de dreptul de primire a înlesnirilor și garanțiilor.

Consideră că afirmația pîrîtului precum că Republica Moldova execută Acordul conform legislației interne în limitele bugetului de stat anual, contravine prevederilor art. 19 ale Legii privind tratatele internaționale nr. 595 din 24.09.1999, care dispune că tratatele internaționale se execută cu bună-credință, însă răspunsul a fost elaborat fără a ține cont de conținutul art. 2 al Acordului din 15.04.1994 care prevede că categoriile persoanelor indicate în art. 1 a prezentului Acord, independent de teritoriul statului, unde locuiesc, profită de înlesniri și garanții prevăzute de legea națională a părților și prin prezentul Acord, iar părțile se obligă să nu stabilească mărimea înlesnirilor și garanțiilor mai joase decît cele indicate în anexa 2 a Acordului.

Mai indică că răspunsul nu a fost întocmit în limba în care s-a făcut sesizarea, ceea ce contravine prevederilor art. 9 din Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești nr. 3465 din 01.09.1989.

În motivarea cerințelor față de Ministerul Finanțelor reclamantul a indicat că conform pct. 5 a Regulamentului Ministerului Finanțelor nr. 917 din 19.12.1994, Ministerul Finanțelor asigură respectarea drepturilor financiare ale persoanelor fizice din Republica Moldova, însă începînd cu 07.08.1996 pînă în prezent Ministerul nu a înfăptuit nimic pentru asigurarea drepturilor financiare unor categorii de persoane care sunt indicate în anexa Acordului din 15.04.1994.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 decembrie 2013 acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Moisei Grigore a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014 s-a respins apelul declarat de Moisei Grigore și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 mai 2014.

La 24 iunie 2014 Moisei Grigore a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a fost interpretată și aplicată eronat legea.

Verificând legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Moisei Grigore urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Moisei Grigore este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Moisei Grigore ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Moisei Grigore se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevski

Valentina Clevadi